

Mislil je seveda, da ga bo mamica pomilovala, toda zmotil se je! Vzela mu je bič in vse ostale darove, razen tistih, ki jih je že pojedel, — ter žugaje s prstom reče Tončku: „Prihodnje leto, ko bo zopet tvoj god in ko boš večji in pametnejši, dobiš vse zopet nazaj!“

Kislo se je držal Tonček po teh maminih besedah, a kaj si je mogel: kar je mamica rekla, se je moralo zgoditi, a Tonček ni mogel ničesar izpremeniti.

Jzza gor . . .

*Grenka žalost zablodila
v tihe je poljane,
slanica je pomorila
rožice zaspane.*

*Mrzel vetrič pripihljaj je
tihu èrez gorice,
pa na gorki jug odgnal je
brzokrile ptice.*

*Ah, in molk in žalost grenka
je zakraljevala,
izza gor je bela ženka —
mrzla zima vstala . . .*

Sokolov.

Ruša in Nuša.

Spisal *Andrej Rapè.*

osta megla se je vlačila tisti dan po vasi. Gori od Save so se vzdigovale goste in gosteje meglene kope. Pa so se plazile počasi, počasi in zalile vso vas, kakor zalije reka polje in travnike, kadar prestopi obrežje. In lastovice so se zbirale tisti dan gori nad staro cerkveno uro v linah, in žerjavi so kričali po zraku. Skoro mraz je bilo.

Pri Hostnikovih so bili otroci s staro teto sami doma. Mama je odšla zjutraj v mesto. Dobrega očeta v tej družini več niso imeli. Umrli je bil. Sladko sta še spančkali Ruša in Nuša, mamičini ljubljenci, ko je odhajala mati. V spanju ju je poljubila presrčno, popravila jima odejo, izročila — kakor vselej, kadar je šla z doma — angelu varhu in stari teti ter odšla.

Gotovo je bila že v mestu, ko se je doma prebudila ljubica Ruša.

„Mama, mamica!“ je zaklicala Ruša veselo. Iztegnila je drobno telesce in nežne ročice ter pokukala izpod odeje na mamino posteljo. Zaspano je še zrla tja, a videti ni mogla ničesar. Na njen prvi klic ni bilo nikakega odgovora. Stara teta je pripravljala zunaj zajtrk. Še enkrat je poklicala: „Mamica!“ Nič odgovora. Takrat pa so se ji razširile oči, na rožnato lice ji je vzplaval oblaček žalosti. Tam v kotu v očesnih jamicah se je posvetilo nekaj kakor solza. Oči so hipoma postale mokre. Obraz, prej žareč sladkih spominov na rožne sanje, se je stemnil. Kakor bi se bilo solnčece skrilo za oblake. Pogledala je na sestrico, a ta je še sladko

spančkala. In pogledala je začudeno skozi okno. Megla se je plazila okolo oken. Jesen je bila zunaj, otožna jesen je sedla na Rušino lice, zakaj okolo usteč ji je igral jok.

„Nuša, mame ni!“ je izpregovorila napol jokaje ter zbudila sestrico.

Teta je vstopila. „Le pridni bodita“, je rekla. „Mama je šla v mesto, pa vama prinese kaj lepega.“

Ah, to zlato otroško srce! Ravnokar jima je bila duša žalostna, a hkrati se je jima pokazala vesela in srečna na rožnem obrazu.

„Meni punčko!“

„Meni backa!“

Obe sta zaklicali obenem, in solnček jima je zopet igral na obrazu. Kako sta bili ljubeznivi! Kako sta teti prirasli k srcu! Ni vedela, katero ima rajša. Najrajša bi obe hkrati stisnila na srce. Ti dobra teta!

Ali tisti dan sta ji njeni ljubljenci napravili veliko skrb in žalost.

Popoldne, že proti večeru je bilo. Jutranja megla se je bila poizgubila, in solnček je tako prijazno sijal na zemljo. Razvil se je iz meglenelega jutra najlepši jesenski dan. Teta je imela na vrtu nekaj opravka. Ruša in Nuša sta se igrali pred vrtom. Poželjivo sta pogledovali po poti, odkoder je imela priti mamica. Vsak trenutek sta klicali na vrt in povpraševali, ali ne pride že kmalu mama s punčko in backom. Odgovarjala jima je teta venomer ter pristavljala, da ji pojdejo naproti, ko izvrši delo na vrtu. Stopicali sta deklici semintja. Saj veste, kako nestrpno je otroško srčece. Vem, da veste to sami po sebi! Teta je še vedno brskala po vrtu. Zamislila se je v delo in ni deklicama več odgovarjala na gosta vprašanja.

„Nuša, pojdiva sami mami naproti, saj teta noče iti,“ je šepnila sestrici Ruša.

„Saj res! A teta naju ne sme videti. Gotovo naju samih ne bi pustila,“ de Nuša.

In pred vrtom je polagoma postalo tiho. Teta je na vrtu zamišljena delala dalje. Ta nenavadna tihota jo je naposled vzdramila. Gleda, gleda, a otrok ni nikjer. Vzravna se pokonci.

„Ruša!“ je zaklicala. Vse tiho.

„Ruša, Nuša! Kje sta?“ — Nič! — Pred vrtom je bilo tiho in prazno. Tedaj pa se ji je skrčilo srce. Skrb jo je zgrabila za grlo. Vsa kri ji je hipoma šinila v glavo.

Sava je bila po daljšem deževju silno narasla, in do nje ni bilo daleč. Kaj, ko bi bila otroka sama šla mami naproti in bi se ponesrečila? Mraz jo je izpreletel. Noge so ji postale trde. Z mesta se ni mogla geniti. Še enkrat pokliče. Odgovora ni. Tedaj so ji postale stare noge lažje. Kar je mogla, je hitela dol proti Savi.

„Nuša, Ruša!“ se je razlegalo klicanje. Otrok ni bilo nikjer. Kogar je starka srečala, vsakega je izpraševala, ali ni videl otrok. Nihče ji ni vedel ničesar povedati o njih. Tam na obrežju Save je stal star hrast, in hripavo je zakrokal vran na njem.

„Oh, Bog in angel varuh ju čuvaj nesreče!“ je vzdihnila teta in tekla, tekla... Sem od postaje se je čulo brlizganje. Vlak je došel.

„Oh, Bog in sveta Mati božja, kaj bo, kaj bo!“ je vzdihnila teta. Sapa ji je zastala; posillil jo je hud kašelji od prehitre hoje in sesedla se je ob cesti. Z največjim naporom je zopet vstala. Skrb jo je gnala dalje. Pa iznova je omagala.

„Angel varuh varuj otroka!“ je zamrmrala in nato omedlela.

* * *

Ruša in Nuša sta se tiho splazili izpred vrta in šli mami naproti.

„Joj, kako velika je Sava! Jaz se bojim!“ je rekla Nuša. „Počakajva, da pride teta.“

„Saj greva po mostu,“ jo zavrne Ruša.

Hiteli sta dalje. Tam, kjer Sava dela velik ovinek, in se obrne proti tvornici, strmé ob bregu velike skale in prepad je ondi silno globok. Kdor bi padel dol, bi se gotovo ubil. Sava bi odnesla njegovo truplo dalje. Tu se začinja tudi gozd. Deklici sta prišli vsi spehani do prepada. Tod dalje pa si nista upali, saj jima je zijal nasproti mračen gozd. Vršalo je v njegovih vrhovih čudno, mozeg pretresujoče. Zlati solnčni žarki so se že pomalem poigrali po vrhovih molčečih smrek in jelk. Posamezne breze ob gozdnem robu so trepetale v večernem vetru. Deklic je bilo strah. Dalje si nista upali, nazaj nista hoteli, ker sta sklenili, čakati na mamico. Kraj jima ni bil znan. Za prepad nista vedeli. Sedeta tedaj prav tik prepada. Trud in hoja sta ju utrudili. Legli sta. Kmalu je krožil sen okolo njiju. Zaprl jima je oči. Zaspali sta. Le malenkosten premikljaj, in strmoglavili bi v prepad. Objele so ju lepe sanje. Pred njima je stal angelček. Lep je bil kakor v cerkvi v oltarju, ah, še veliko lepši. Plaval je v zraku. Peruti njegove so jima hladile čelo. Na glavi je imel venec iz zlatih zvezdic. Bel je bil in belo lilijo je držal v rokah. Pa je prišla čudna žena. Mraz je hitel iz nje. Na rami je imela koso. Iz prepada, črnega, globokega, je prišla in ju vabila noter. A angelček ji je zastopil pot, in žena je izginila . . .

Sem iz gozda so se čuli koraki. Brzi so bili in lahki. Prihajala je mati. Čudne misli so se ji podile po glavi. Nekaj jo je skrbelo, pa sama ni vedela, kaj. Nekaj jo je bilo spravilo na to gozdno pot, po kateri navadno ni hodila, domov grede. Prišla je iz gozda do onega prepada. Tam pa ji je bila jasna vsa skrb. Slutnja jo je pravočasno privedla po tej poti. O, zlato materino srce! Angel varuh si otrokom!

Ob robu prepada je zazrla svoja otroka. Oči so se ji izbulile, kri ji je udarila v glavo in k srcu. Zvrtelo se ji je. Naglih korakov je stopila do otrok pa ju prijela. Zbudila ju je in odvedla proti domu.

Malo nižje doli proti vasi je stala gruča ljudi. Ženske so pomagale stari Hostnikovi teti na noge. Ravnokar se je zavedla.

